

Onderwerp

Monitoring van insecten in Flevoland

Kern mededeling:

Op 23 oktober heeft het College van Gedeputeerde Staten een toezegging gedaan om Provinciale Staten te informeren over de monitoring van insecten in Flevoland (RND216).

Insecten zijn van belang voor Flevoland. Insecten dragen bij aan bestuiving van gewassen en wilde planten, het afbreken van organisch materiaal en zodoende aan de vruchtbaarheid van de bodem en sommige insectensoorten ondersteunen ook de natuurlijke bestrijding van plagen. Om deze belangrijke functies te waarborgen, hebben wij graag inzicht in de toestand van de insectenpopulaties in Flevoland. We sluiten hierbij zo veel mogelijk aan bij landelijke meetnetten en projecten.

Via drie sporen monitoren wij in Flevoland insecten: vanuit Actieplan Biodiversiteit, landelijke meetnetten en monitoring vanuit het Subsidiestelsel Natuur en Landschap (SNL). Wij verwachten ook aan te sluiten bij de monitoringsstrategie voor insecten vanuit de Natuurherstelverordening.

Mededeling:

Insecten zijn van belang voor Flevoland. Zo zorgen bijen en vlinders voor de bestuiving van gewassen en wilde planten. Daarnaast dragen insecten bij aan het afbreken van organisch materiaal, wat bijdraagt aan de vruchtbaarheid van de bodem. Sommige insectensoorten ondersteunen ook de natuurlijke bestrijding van plagen. Ook dienen insecten planten en dieren als ondersteuning en voedselbron, waardoor ze de biodiversiteit bevorderen. Om deze belangrijke functies te waarborgen, hebben wij graag inzicht in de toestand van de insectenpopulaties in Flevoland. We sluiten hierbij zo veel mogelijk aan bij landelijke meetnetten en projecten.

Binnen Flevoland hebben we de afgelopen jaren inspanningen geleverd voor het monitoren van insecten via drie sporen:

1. Vanuit het Actieplan Biodiversiteit zijn er tussen 2019 en 2023 twee monitoringsprojecten uitgevoerd:

a. DIOPSIS

Sinds 2019 wordt gewerkt aan de ontwikkeling van een innovatief monitoringsysteem voor insecten, genaamd DIOPSIS (Digitale Identificatie van Fotografisch Bemonsterde Insectensoorten). Dit systeem is een samenwerkingsinitiatief van het EIS Kenniscentrum Insecten, het Naturalis Biodiversity Center, de Radboud Universiteit en COS-iMONiO. Tussen 2021 en 2023 zijn er in zes provincies, waaronder Flevoland, 94 camera's (5 in Flevoland) geïnstalleerd om de biomassa en diversiteit van insecten in stedelijke gebieden, agrarische gebieden en natuurgebieden te monitoren. De resultaten tonen welke insecten en soortgroepen er op de vijf locaties in Flevoland voorkomen, maar geven geen inzicht in de effecten van het gebied en de omgeving op deze resultaten. Daarom hebben we besloten het project in 2024 niet in Flevoland voort te zetten. We zijn op zoek naar een effectief insectenmonitoringsysteem voor Flevoland dat de impact van de omgeving op insectenpopulaties goed weergeeft, en zoeken hierbij organisaties zoals BoerenNatuur op.

Registratienummer

3340777

Datum

14 januari 2025

Expertiseteam

ETNAT

Openbaarheid

Openbaar

Portefeuillehouder

Hofstra, H.J.

Ter kennisname aan PS en

burgerleden

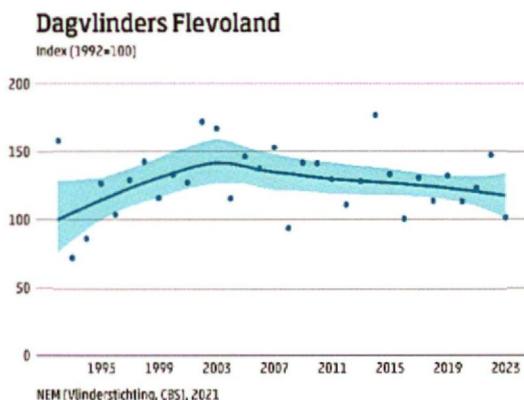
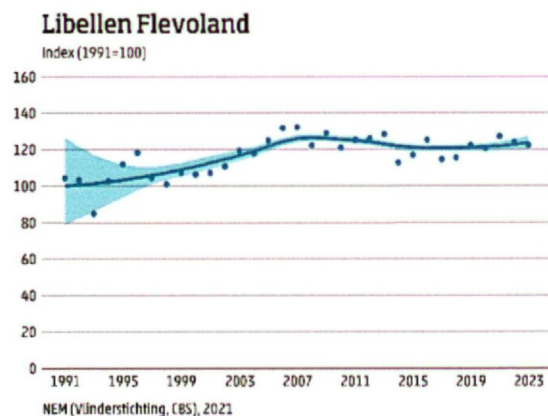
b. Bijeninventarisatie

Als onderdeel van de Nationale Bijenstrategie is er een inventarisatieproject gestart voor wilde bijensoorten in minder onderzochte natuurgebieden van Flevoland. In de jaren 2019 en 2021-2023 zijn 22 terreinen geïnventariseerd (zie onderstaande tabel) die voorheen niet of nauwelijks waren onderzocht op het voorkomen van wilde bijen. De resultaten van deze inventarisaties hebben geleid tot aanbevelingen voor het beheer van de terreinen. Deze aanbevelingen zijn in 2024 besproken met de verschillende terreinbeheerders om de habitat van wilde bijen te verbeteren en te behouden.

Jaar	Natuurterreinen	Jaar	Natuurterreinen
2019	Kuinderbos (grazige delen)	2022	Van der Lijnreservaat
	Larserbos		Staartreservaat
	Horsterwold (Stille kern/Stille vallei)		Tollebekerbos
	Randmeerstranden		Knarbos
2021	Kadoelerveld		Wildwallen
	Leemringveld		Burchtkamp
	De wildste tuin Netl	2023	rondom Roggebotplas
	Winkelse Zand		Roggebotveld
	Zilverstrand		Roggebotstaete
	Almeerderstrand		Strandgaperbeek
			Omgeving Nulderdijk

2. Landelijke meetnetten

Libellen en vlinders worden jaarlijks gemonitord via het Landelijk Meetnet Vlinders en het Landelijk Meetnet Libellen, beide onderdeel van het Netwerk Ecologische Monitoring (NEM). Het NEM wordt grotendeels gefinancierd door LNVN, daarnaast dragen de provincies bij via het IPO. De verzamelde gegevens worden door het CBS vertaald naar provinciale trends. Deze provinciale indicatoren zijn zoveel mogelijk afgestemd op de soortselecties van de landelijke Living Planet Index (LPI)-indicatoren, wat zorgt voor consistentie en vergelijkbaarheid in de biodiversiteitsmonitoring op zowel provinciaal als nationaal niveau. Onderstaand ziet u de trend van de provinciale indicatoren voor libellen en vlinders.

3. SNL-monitoring

In een aantal natuurbeheertypen (Subsidiestelstel Natuur en Landschap (SNL) natuurbeheertypen) worden libellen, sprinkhanen en dagvlinders elke zes jaar geïnventariseerd (zie onderstaande tabel voor de natuurbeheertypen). Deze monitoring is een verplicht onderdeel van de SNL-subsidie en wordt door de terreinbeheerders uitgevoerd. Hierbij worden de kwalificerende soorten per

Mededeling

Bladnummer

3

Registratienummer

3340777

natuurbeheertype vastgelegd. De aanwezigheid van soorten wordt op locatie geregistreerd tijdens een inventarisatie en deze gegevens worden vervolgens geüpload in de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF). Dit zorgt ervoor dat we een beeld krijgen van de aanwezigheid van kwalificerende soorten in de natuurgebieden waar libellen, sprinkhanen en dagvlinders belangrijk voor zijn.

N05.02	Gemaaid rietland	Libellen
N06.04	Vochtige heide	Dagvlinders & sprinkhanen
N06.05	Zwakgebufferd ven	Libellen
N10.01	Nat schraalland	Dagvlinders
N10.02	Vochtig hooiland	Dagvlinders
N11.01	Droog schraalgrasland	Dagvlinders
N12.02	Kruiden- en faunarijk grasland	Dagvlinders
N12.03	Glanshaverhooiland	Dagvlinders

Toekomst

We blijven ons inzetten voor het behoud van insectenpopulaties en de bescherming van hun leefgebieden, wat belangrijk is voor een gezond en veerkrachtig Flevoland.

In de Natuurherstelverordening (NHV) wordt insectenmonitoring, inclusief de monitoring van bestuivers, expliciet genoemd. Wij verwachten dat hieruit verplichtingen en een systematiek uit naar voren komen. En sluiten ons aan bij de komende Europese monitoringsstrategie via het Nederlandse Natuurherstelplan.

Bijlagen

Geen